

**ΜΚΟ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ:
ΚΑΤΑΛΥΤΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

**ΕΡΕΥΝΑ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΩΝ ΜΚΟ ΠΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΟΝ
ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΧΩΡΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΩΝ ΔΟΜΩΝ ΤΟΥΣ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥΣ (CAPACITY BUILDING)**

1η ΕΚΔΟΣΗ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2015

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
2. ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	5
2.1 ΜΚΟ	5
2.1.1 Νομική μορφή ΜΚΟ	5
2.1.2 Ιστορικό ίδρυσης και διάρκεια ενεργού δράσης ΜΚΟ	5
2.1.3 Προσωπικό ΜΚΟ: αμειβόμενο προσωπικό και εθελοντές	6
2.1.4 Έσοδα και πηγές χρηματοδότησης ΜΚΟ	8
2.1.5 Επίπεδο δραστηριοποίησης ΜΚΟ	11
2.1.6 Λειτουργικές δυσκολίες ΜΚΟ	11
2.1.7 Ανάγκες ενίσχυσης ΜΚΟ σε δεξιότητες	12
2.2 ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	15
2.2.1 Προφίλ αναπτυξιακών εταιρειών	15
2.2.2 Συμβολή στην κοινωνική συνοχή και την βιώσιμη Ανάπτυξη του αγροτικού χώρου	15
2.2.3 Συνεργασία και συνέργειες με ΜΚΟ	15
3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	16
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1. ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΜΚΟ	17
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2. ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΕΤΑΡΕΙΩΝ	24

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα έκδοση αποτελεί μέρος του έργου «ΜΚΟ του Αγροτικού Χώρου: Καταλύτες Κοινωνικής Συνοχής και Βιώσιμης Ανάπτυξης», το οποίο υλοποιεί η ΜΚΟ Euracademy Association με επιχορήγηση από το Πρόγραμμα Επιχορήγησης ΜΚΟ στην Ελλάδα «Είμαστε όλοι Πολίτες», που εντάσσεται στον Χρηματοδοτικό Μηχανισμό του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου Περιόδου 2009 – 2014 και χρηματοδοτείται από την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν και τη Νορβηγία. Διαχειριστής Επιχορήγησης του Προγράμματος είναι το Ίδρυμα Μποδοσάκη.

Οι απόψεις που εκφράζονται στην παρούσα έκδοση είναι των συγγραφέων και δεν απηχούν απαραίτητα τις απόψεις του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του ΕΟΧ ή του Ιδρύματος Μποδοσάκη.

Το αντικείμενο της έρευνας ήταν η καταγραφή των αναγκών των ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται στον αγροτικό χώρο σε ότι αφορά την ενδυνάμωση των δομών τους και την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους προκειμένου να συμβάλλουν αποτελεσματικά στη βιώσιμη ανάπτυξη και κοινωνική συνοχή των περιοχών όπου δραστηριοποιούνται, με ιδιαίτερη έμφαση στους στόχους της καταπολέμησης του ρατσισμού και της ξενοφοβίας, και της ενίσχυσης της ανοχής και της πολυπολιτισμικής κατανόησης.

Παράλληλα με τις ΜΚΟ η έρευνα περιέλαβε και αναπτυξιακές εταιρείες των οποίων η δραστηριότητα επίσης έχει ως στόχο την κοινωνική συνοχή και την βιώσιμη ανάπτυξη του αγροτικού χώρου. Για τους φορείς αυτούς η έρευνα εστιάσθηκε στην ανίχνευση της συνεργασίας και των συνεργιών τους με ΜΚΟ στον στόχο αυτό.

Η έρευνα διεξήχθη την περίοδο Μαΐου-Σεπτεμβρίου 2015. Και για τις δύο κατηγορίες φορέων, η έρευνα πραγματοποιήθηκε με δομημένα ερωτηματολόγια ξεχωριστά για καθεμία από τις δύο κατηγορίες, τα οποία οριστικοποιήθηκαν μετά από πιλοτική εφαρμογή. Οι φορείς προσεγγίστηκαν τηλεφωνικά και γραπτά (email) και, παράλληλα με την πρόσκληση να συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο, προσκλήθηκαν και να συμμετάσχουν στη Θερινή Ακαδημία του Έργου. Τα ερωτηματολόγια συμπληρώθηκαν ηλεκτρονικά εκτός από δύο περιπτώσεις. Σημαντικός αριθμός από τους φορείς που συμμετείχαν στην έρευνα εκπροσωπήθηκαν στην Θερινή Ακαδημία του Σεπτεμβρίου 2015

α. ΜΚΟ

Η έρευνα απευθύνθηκε σε 453 ΜΚΟ εκ των οποίων ανταποκρίθηκαν 23 που αποτελούν και το δείγμα της παρούσας έρευνας. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται και 9 που έχουν ιδρυθεί και λειτουργούν από μετανάστες και πρόσφυγες.

Το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιήθηκε (Παράρτημα 1 της Έκθεσης), κάλυψε έξι θεματικές ενότητες:

- Νομική μορφή ΜΚΟ
- Ιστορικό ίδρυσης και διάρκεια ενεργού δράσης ΜΚΟ
- Προσωπικό ΜΚΟ: αμειβόμενο προσωπικό και εθελοντές

- Έσοδα και πηγές χρηματοδότησης ΜΚΟ
- Επίπεδο δραστηριοποίησης ΜΚΟ
- Λειτουργικές δυσκολίες ΜΚΟ

β. Αναπτυξιακές εταιρείες

Η έρευνα απευθύνθηκε σε 43 αναπτυξιακές εταιρείες εκ των οποίων ανταποκρίθηκαν τρεις.

Το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιήθηκε (Παράρτημα 2 της Έκθεσης), κάλυψε τρεις θεματικές ενότητες:

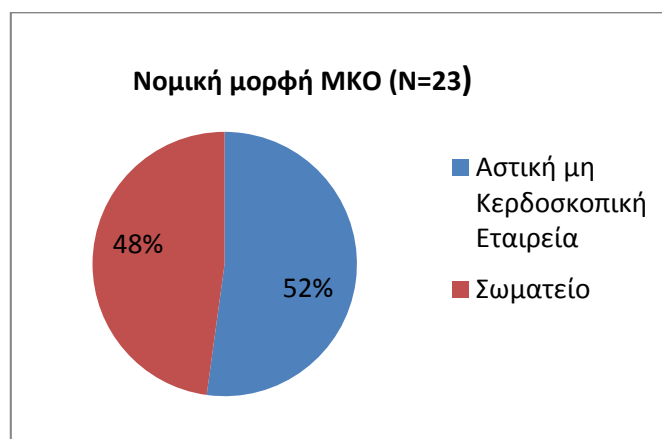
- Το προφίλ των αναπτυξιακών εταιρειών
- Τη συμβολή τους στην κοινωνική συνοχή και την βιώσιμη ανάπτυξη του αγροτικού χώρου.
- Τη συνεργασία και τις συνέργειες με ΜΚΟ

2. ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

2.1 ΜΚΟ

2.1.1 Νομική μορφή ΜΚΟ

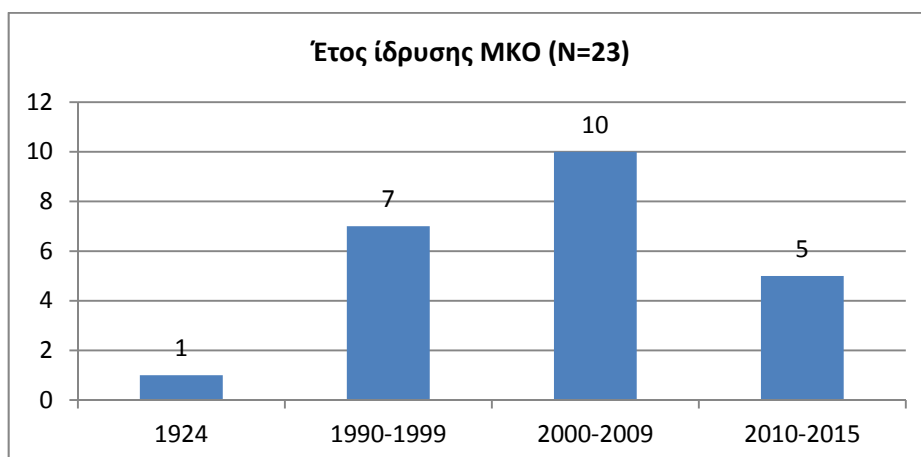
Οι ΜΚΟ που συμμετείχαν στην έρευνα έχουν επιλέξει τη νομική μορφή είτε της Αστικής Μη Κερδοσκοπικής Εταιρείας είτε του Σωματείου σε σχεδόν το ίδιο ποσοστό.

Η επιλογή αυτή δεν φαίνεται πάντως να εξαρτάται από το μέγεθος της ΜΚΟ (με κριτήριο μέγεθος τον αριθμό του απασχολούμενου προσωπικό ή των εθελοντών), όπως προκύπτει από την συσχέτιση της νομικής μορφής με το απασχολούμενο προσωπικό.

2.1.2 Ιστορικό ίδρυσης και διάρκεια ενεργού δράσης ΜΚΟ

Οι ΜΚΟ της έρευνας έχουν ιδρυθεί μετά το 1990 (με εξαίρεση μια ΜΚΟ που ιδρύθηκε το 1924 αλλά με πρόσφατη δράση) και παρουσιάζουν μια ελαφρά αυξητική τάση μεταξύ 1990-2009, που ενδεχομένως αντικατοπτρίζει την όξυνση των προβλημάτων σχετικά με την κοινωνική ένταξη των μεταναστών σε συνδυασμό με την ενίσχυση της ευαισθητοποίησης για την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών. Από τις 23 ΜΚΟ του δείγματος οι 9 αποτελούν οργανώσεις μεταναστών.

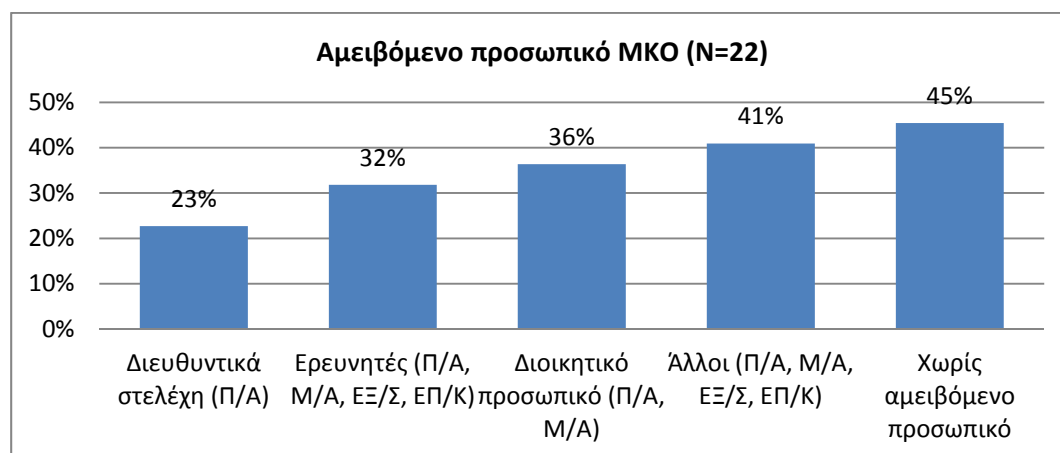

Η ενεργή δράση των ΜΚΟ της έρευνας φθάνει μέχρι τα 25 χρόνια, με μέσο όρο δράσης τα 10 χρόνια, και σε ορισμένες ΜΚΟ (4 από τις 23 της έρευνας) η δράση τους προηγείται σημαντικά της επίσημης σύστασής τους.

2.1.3 Προσωπικό ΜΚΟ: αμειβόμενο προσωπικό και εθελοντές

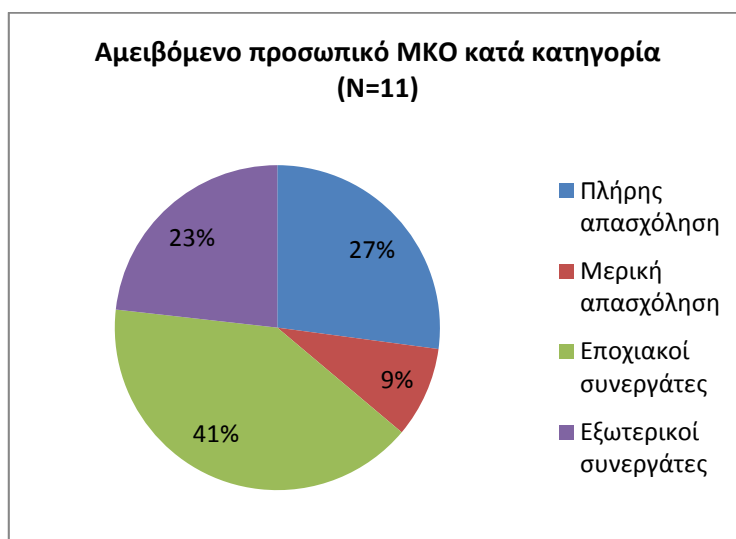
Το αμειβόμενο προσωπικό που στελεχώνει τις ΜΚΟ, απασχολείται με μια μεγάλη ποικιλία **καθεστώτος απασχόλησης** (πλήρους απασχόλησης, μερικής απασχόλησης, εποχιακής απασχόλησης, εξωτερικής συνεργασίας), με καθήκοντα διευθυντικού στελέχους, ερευνητή, διοικητικού προσωπικού, κλπ.

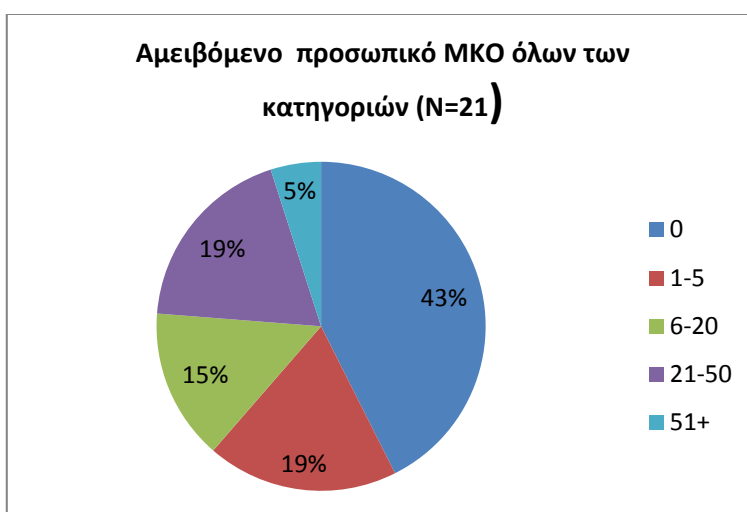
Μία στις πέντε ΜΚΟ διαθέτει διευθυντικά στελέχη πλήρους απασχόλησης, μία στις τρεις διαθέτει ερευνητικό και διοικητικό ή άλλης κατηγορίας προσωπικό με κάθε είδους καθεστώσ απασχόλησης, ενώ σημαντικός αριθμός ΜΚΟ δεν διαθέτει καθόλου αμειβόμενο προσωπικό και βασίζεται αποκλειστικά σε εθελοντές

Σε ότι αφορά τις **κατηγορίες απασχόλησης** του αμειβόμενου προσωπικού, όλες οι κατηγορίες εκπροσωπούνται μεταξύ των ΜΚΟ της έρευνας, με κυρίαρχη αυτήν της πλήρους απασχόλησης στην μία από δύο μεγάλες ΜΚΟ του δείγματος. Για τις υπόλοιπες 11 ΜΚΟ που απασχολούν αμειβόμενο προσωπικό, ως κυρίαρχες κατηγορίες απασχόλησης προκύπτουν η πλήρης απασχόληση (27%) και η

εποχιακή απασχόληση (41%), και ακολουθούν οι κατηγορίες των εξωτερικών συνεργατών (23%) και πολύ χαμηλότερα της μερικής απασχόλησης (9%).

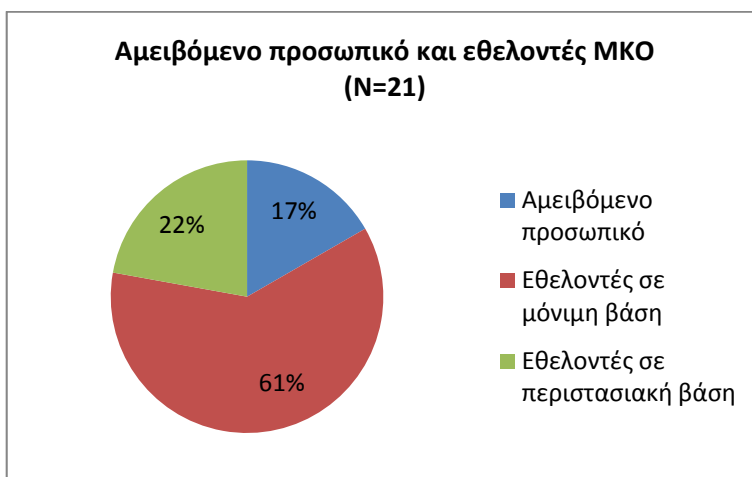

Σε ότι αφορά τον **αριθμό του αμειβόμενου προσωπικού**: 4 στις 10 ΜΚΟ δεν απασχολούν καθόλου αμειβόμενο προσωπικό, 2 στις 10 απασχολούν μέχρι 5 άτομα, και υπάρχει και μία μεγάλη ΜΚΟ της οποίας το αμειβόμενο προσωπικό προσεγγίζει τα 150 άτομα.

Σε ότι αφορά την **απασχόληση των εθελοντών** και οι 23 ΜΚΟ της έρευνας απασχολούν εθελοντές σε μόνιμη βάση και από αυτές οι 19 απασχολούν εθελοντές σε περιστασιακή βάση. Εκτός των δύο μεγάλων ΜΚΟ της έρευνας που απασχολούν σχεδόν αποκλειστικά εθελοντές σε μόνιμη βάση, η πλειονότητα των υπολοίπων βασίζονται περισσότερο στους εθελοντές περιστασιακής απασχόλησης. Συνολικά ο αριθμός των εθελοντών που απασχολούν οι ΜΚΟ υπερβαίνει, σε απόλυτους αριθμούς (όχι σε ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης), κατά πολύ τον αριθμό του αμειβόμενου προσωπικού. Όπως και στην περίπτωση

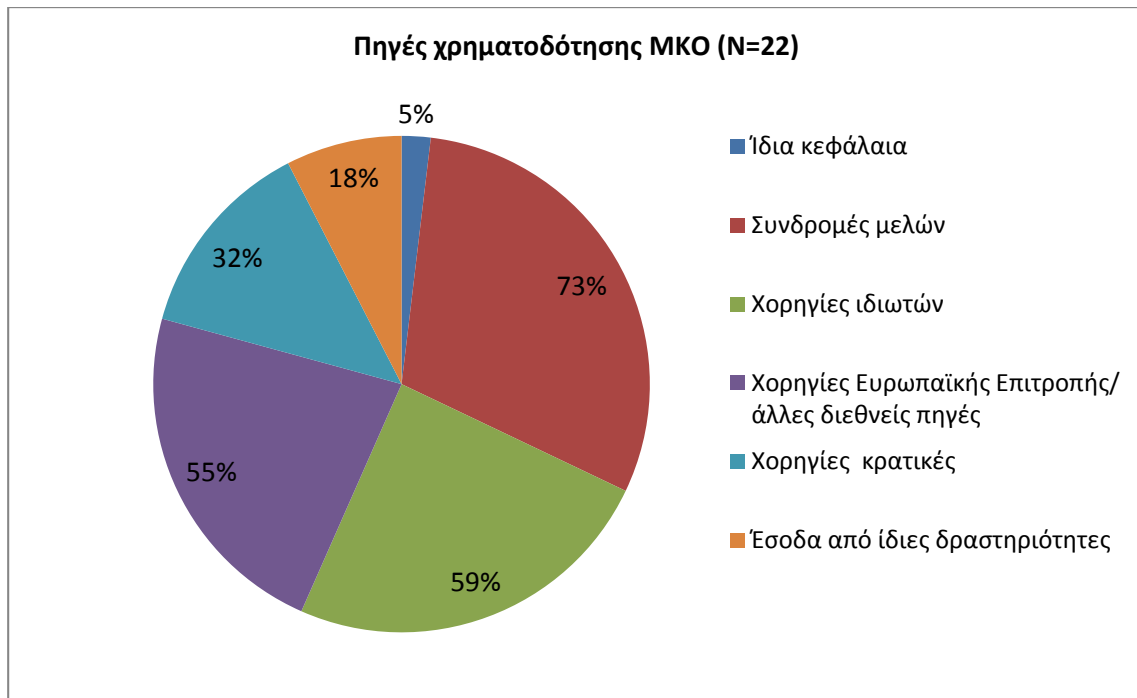
του αμειβόμενου προσωπικού ο πληθυσμός των εθελοντών κυμαίνεται μεταξύ μονοψήφιου αριθμού και εκατοντάδων εθελοντών για τις δύο μεγάλες ΜΚΟ του δείγματος.

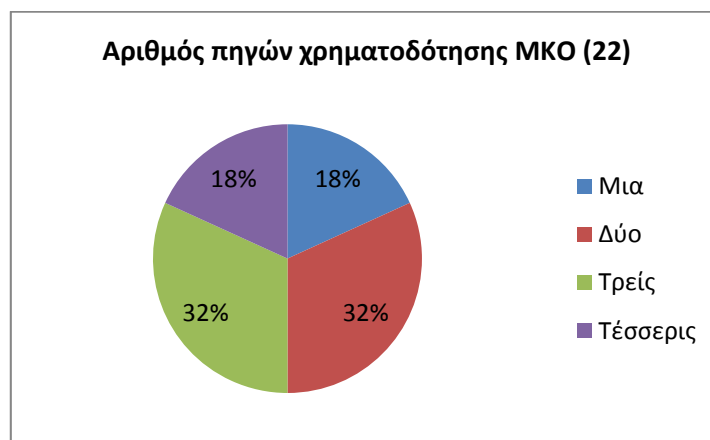
2.1.4 Έσοδα και πηγές χρηματοδότησης ΜΚΟ

Τα **έσοδα των ΜΚΟ** της έρευνας προέρχονται από 6 διαφορετικές πηγές χρηματοδότησης:

- Σημαντικότερες πηγές είναι οι συνδρομές των μελών (σε ποσοστό 70% των ΜΚΟ του δείγματος), οι χορηγίες ιδιωτών (σε ποσοστό 57%) και οι χορηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή άλλων διεθνών οργανισμών (σε ποσοστό 52%).
- Οι αμιγώς κρατικές χορηγίες περιορίζονται σε ποσοστό 30% των ΜΚΟ της έρευνας, ενώ έσοδα από ίδιες δραστηριότητες δηλώνουν μόνο 17% των ΜΚΟ και μόνον μία ΜΚΟ δηλώνει ίδια κεφάλαια ως μοναδική πηγή χρηματοδότησης.

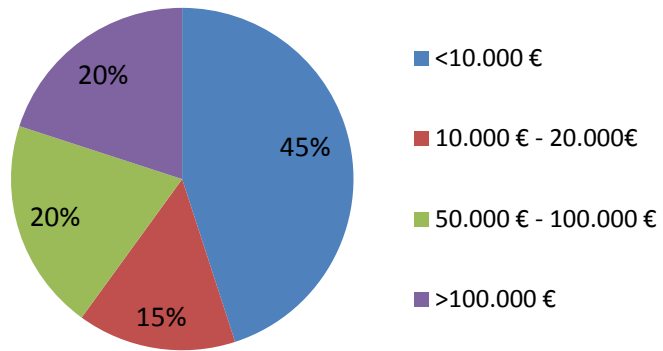

Ο αριθμός των πηγών χρηματοδότησης ανά ΜΚΟ ποικίλει από μόνο μία μέχρι 4 πηγές. Τα έσοδα έξι στις δέκα ΜΚΟ της έρευνας προέρχονται από τρεις (30%) ή τέσσερις (31%) πηγές χρηματοδότησης. Για τέσσερις στις δέκα ΜΚΟ τα έσοδά τους προέρχονται από δύο (22%) ή μία μόνον πηγή χρηματοδότησης.

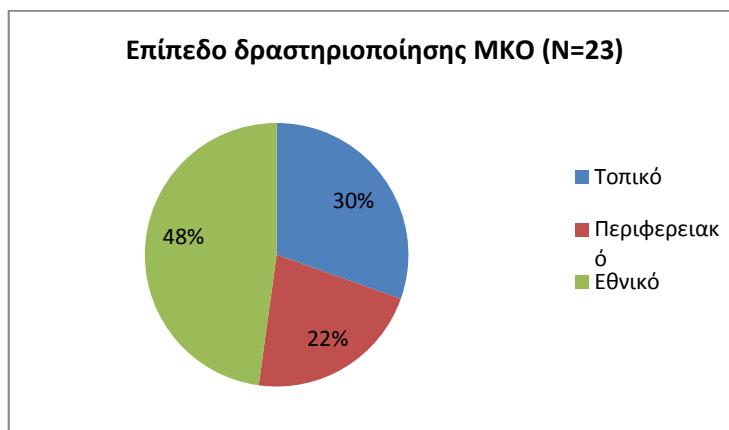
Τα ετήσια έσοδα της πλειοψηφίας των ΜΚΟ της έρευνας (45%) δεν υπερβαίνουν τις 10.000 € (45%) ή τις 20.000 € (60%). Οι υπόλοιπες ΜΚΟ δηλώνουν ετήσια έσοδα μεταξύ 50.000 και 100.000 € (20%) και έσοδα άνω των 100.000 € (20%).

Ετήσια έσοδα ΜΚΟ (N=20)

2.1.5 Επίπεδο δραστηριοποίησης ΜΚΟ

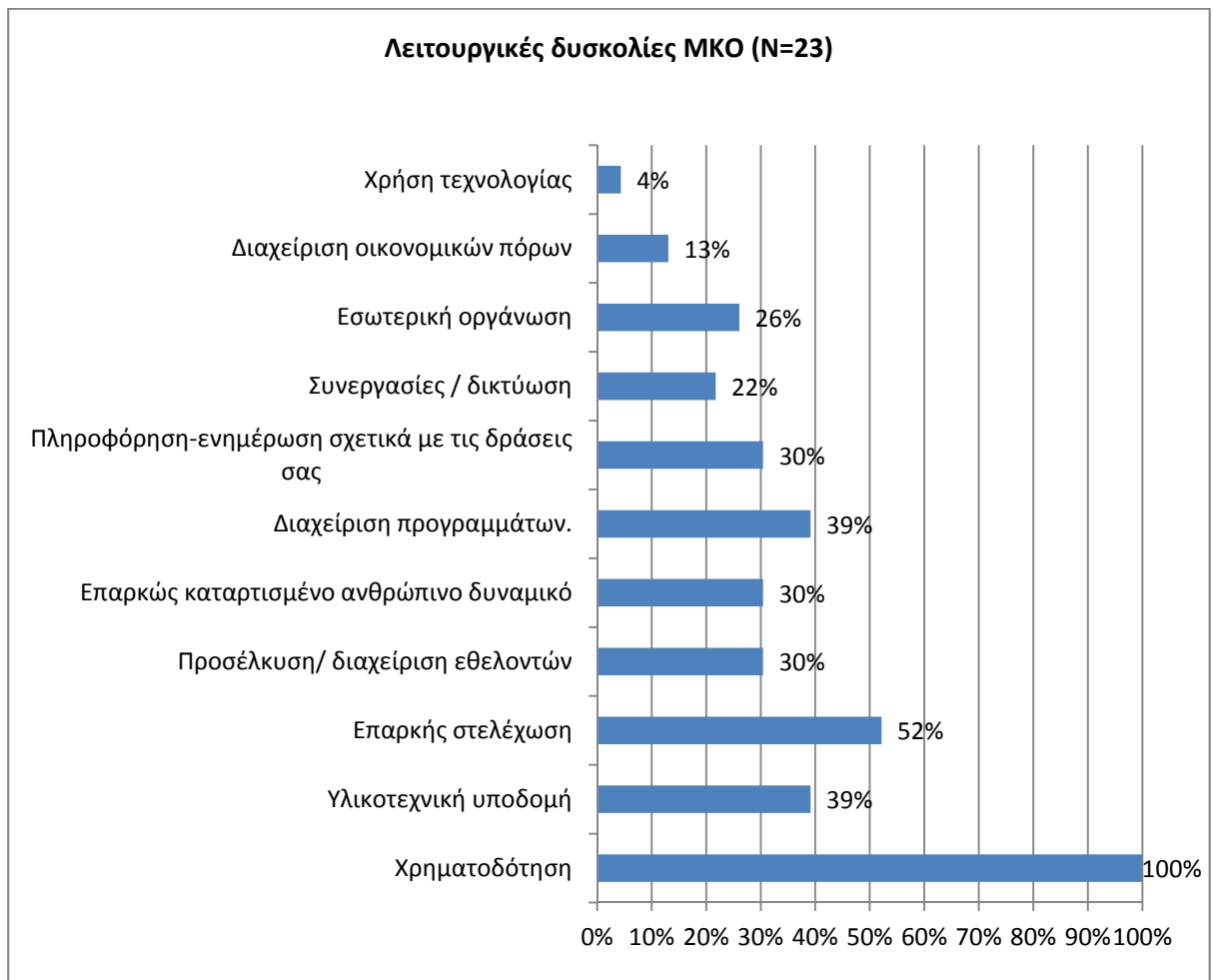
Από τις ΜΚΟ της έρευνας, μια στις τρεις δραστηριοποιείται αποκλειστικά σε τοπικό επίπεδο, μια στις πέντε δραστηριοποιείται στο περιφερειακό επίπεδο, ενώ μία στις δύο δραστηριοποιείται σε εθνικό επίπεδο.

2.1.6 Λειτουργικές δυσκολίες ΜΚΟ

Οι ΜΚΟ της έρευνας κλήθηκαν να υποδείξουν μεταξύ 11 επιλογών τους τομείς στους οποίους αντιμετωπίζουν προβλήματα στη λειτουργία τους τα οποία κατ'επέκταση συνιστούν εμπόδια αποτελεσματικής λειτουργίας και επίτευξης της αποστολής τους. Κυρίαρχο πρόβλημα που δηλώνεται από όλες τις ΜΚΟ, σε ποσοστό 100% (και το μοναδικό πρόβλημα για δύο ΜΚΟ, μια μεγάλη και μια μικρή), αποτελεί η χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων τους. Ακολουθούν σε σειρά σημασίας ως προβλήματα:

- Η στελέχωση σε ποσοστό 52%, που συναρτάται με την χρηματοδότηση, αλλά και τα συναφή προβλήματα προσέλκυσης/διαχείρισης εθελοντών και κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού που χρησιμοποιούν οι ΜΚΟ σε ποσοστό 30% και για τις δύο κατηγορίες προβλημάτων.
- Οι υλικοτεχνική υποδομή (εγκαταστάσεις και εξοπλισμός) σε ποσοστό 39%, πρόβλημα που επίσης συναρτάται άμεσα με την ανεπάρκεια χρηματοδότησης.
- Η διαχείριση των προγραμμάτων που υλοποιούν οι ΜΚΟ σε ποσοστό 39%.
- Η πληροφόρηση και ενημέρωση σχετικά με τις δράσεις τους σε ποσοστό 30%.
- Οι συνεργασίες και η δικτύωση σε ποσοστό 22%.
- Η εσωτερική λειτουργία: η εσωτερική οργάνωση σε ποσοστό 23%, η οικονομική διαχείριση σε ποσοστό 14%, και σε πολύ μικρό ποσοστό (μόνο από μία ΜΚΟ) η χρήση της τεχνολογίας.

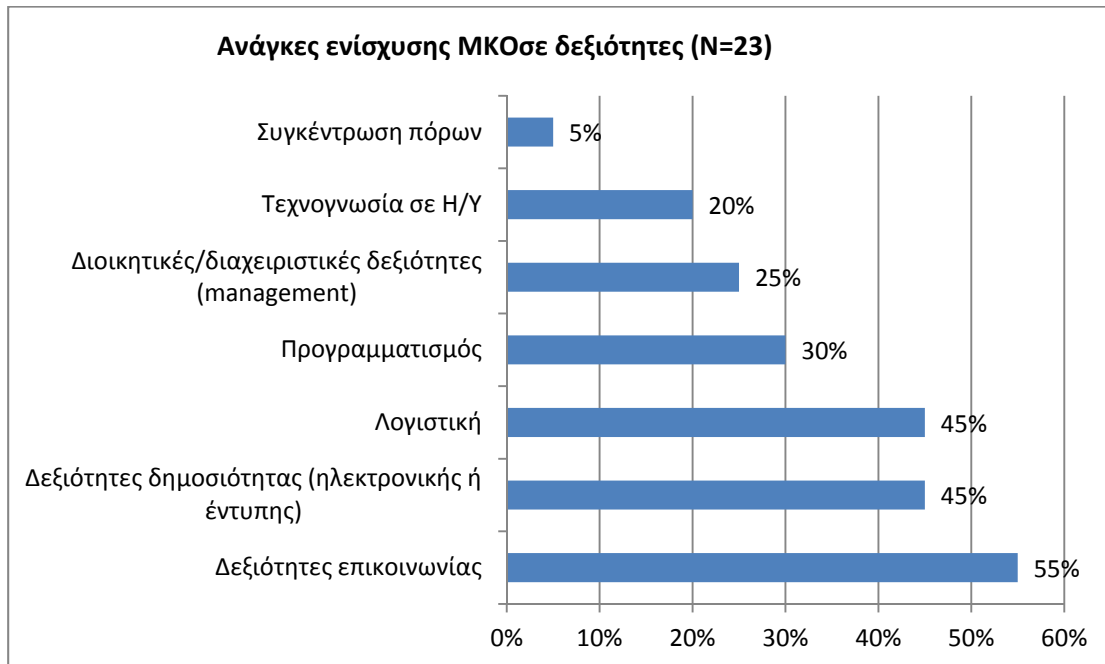

2.1.7 Ανάγκες ενίσχυσης ΜΚΟ σε δεξιότητες

Οι ΜΚΟ της έρευνας κλήθηκαν να υποδείξουν μεταξύ 7 περιοχών δεξιοτήτων αυτές στις οποίες έχουν ανάγκη ενίσχυσης:

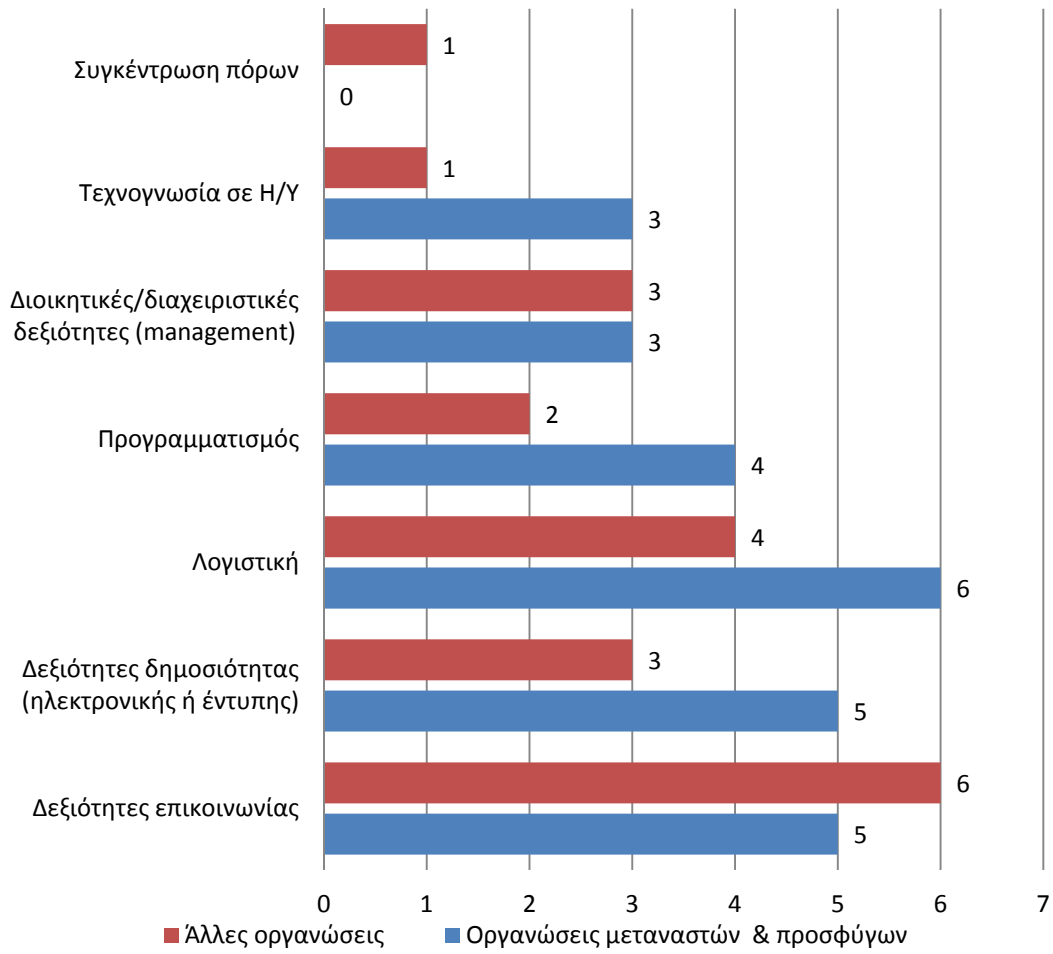
- Ως σημαντικότερες περιοχές ανάγκης ενίσχυσης δεξιοτήτων δηλώνονται οι περιοχές των δεξιοτήτων Επικοινωνίας σε ποσοστό 55% και των δεξιοτήτων Δημοσιότητας σε ποσοστό 45%, αλλά και η περιοχή των δεξιοτήτων Λογιστικής, που αφορά την εσωτερική λειτουργία των ΜΚΟ, σε ποσοστό επίσης 45% .
- Ως λιγότερο σημαντικές ακολουθούν οι περιοχές του προγραμματισμού σε ποσοστό 30%, του Management σε ποσοστό 25% και της τεχνολογίας σε Η/Υ σε ποσοστό 2%, που επίσης αφορούν την εσωτερική λειτουργία των ΜΚΟ.
- Ως ελάχιστα σημαντική περιοχή προέκυψε αυτή των δεξιοτήτων συγκέντρωσης πόρων – παρά το γεγονός ότι η χρηματοδότηση δηλώνεται ως πρόβλημα όλων των ΜΚΟ της έρευνας- με μόνον δύο ΜΚΟ να την επιλέγουν, η μία από τις οποίες έχει μάλιστα υποδείξει ως μοναδικό λειτουργικό πρόβλημα αυτό της χρηματοδότησης.

- Αποτελεί ενδιαφέρον και εκ πρώτης όψεως μη αναμενόμενο εύρημα, ότι μόνον μία ΜΚΟ ανέφερε ως ανάγκη την ενίσχυση των δεξιοτήτων συγκέντρωσης πόρων, παρά το γεγονός ότι το σύνολο των ΜΚΟ ανέφεραν την ανεπάρκεια πόρων ως το σημαντικότερο πρόβλημά τους. Φαίνεται πως είτε η συγκέντρωση πόρων δεν αναγνωρίζεται ως διακριτή δεξιότητα αλλά ως αποτέλεσμα συλλογικής δράσης είτε ότι ταυτίζεται με τις δεξιότητες Επικοινωνίας και Δημοσιότητας.

Αποτελεί επίσης ενδιαφέρον και μάλλον αναμενόμενο εύρημα ότι οι ανάγκες ενίσχυσης σε δεξιότητες για τις 7 περιοχές δεξιοτήτων διαφέρουν συστηματικά μεταξύ των ΜΚΟ μεταναστών και προσφύγων και των άλλων ΜΚΟ, με τις πρώτες να δηλώνουν υπερδιπλάσιο αριθμό περιοχών στις οποίες έχουν ανάγκη ενίσχυσης κατά μέσο όρο (2,9) έναντι των δεύτερων (1,3). Με εξαίρεση την περιοχή των δεξιοτήτων Επικοινωνίας και Διοικητικών/διαχειριστικών δεξιοτήτων για τις οποίες οι ανάγκες των ΜΚΟ μεταναστών και προσφύγων υπολείπονται οριακά ή είναι οι ίδιες με αυτές των άλλων ΜΚΟ, για όλες τις άλλες περιοχές αριθμός των αναγκών που δηλώνονται από τις ΜΚΟ μεταναστών και προσφύγων υπερβαίνουν αυτές που δηλώνονται από τις άλλες ΜΚΟ.

Αριθμός περιοχών ανάγκης ενίσχυσης δεξιοτήτων ΜΚΟ (N=23)

2.2 ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

2.2.1 Προφίλ αναπτυξιακών εταιρειών

Οι τρεις αναπτυξιακές εταιρείες που συμμετείχαν στην έρευνα ιδρύθηκαν μεταξύ 1985 και 1995 έχουν ενεργό δράση 20-30 ετών και λειτουργούν ως Α.Ε.

Οι δύο από τις τρεις εταιρείες δραστηριοποιούνται σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, ενώ η τρίτη και σε εθνικό επίπεδο. Και οι τρεις έχουν αναπτύξει, κυρίως με την συγχρηματοδότηση Ευρωπαϊκών προγραμμάτων, ένα πολύ ευρύ πεδίο δραστηριοτήτων: από υπηρεσίες συμβούλου, μελετητικό έργο και έργα υποδομής, στρατηγικό σχεδιασμό, μέχρι δράσεις υποστήριξης της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης και δράσεις κοινωνικής παρέμβασης για την υποστήριξη των ευάλωτων ομάδων.

2.2.2 Συμβολή στην κοινωνική συνοχή και την βιώσιμη ανάπτυξη του αγροτικού χώρου

Και οι τρεις αναπτυξιακές εταιρείες συμβάλλουν στο πλαίσιο της ευρύτερης δραστηριότητάς τους, στην βιώσιμη ανάπτυξη του αγροτικού χώρου και ειδικότερα στον στόχο ενσωμάτωσης των μεταναστών (π.χ. φιλοξενία συλλόγων μεταναστών, διοργάνωση μαθημάτων ελληνικής γλώσσας, δράσεις καταπολέμησης ανεργίας και κοινωνικού αποκλεισμού) μέσω αναπτυξιακών προγραμμάτων και προγραμμάτων κοινωνικής ενσωμάτωσης που υποστηρίζουν τον αγροτικό χώρο όπως:

- LEADER – Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης
- ΟΠΑΑΧ - Ολοκληρωμένα Προγράμματα Ανάπτυξης Αγροτικού Χώρου, τα
- ΤΟΠ-ΕΚΟ – Τοπικές Δράσεις Κοινωνικής Ένταξης για Ευάλωτες Ομάδες,
- ΤοπΣΑ - Τοπικά σχέδια για την απασχόληση προσαρμοσμένα στις ανάγκες των τοπικών αγορών εργασίας

2.2.3 Συνεργασία και συνέργειες με ΜΚΟ

Οι αναπτυξιακές εταιρείες δήλωσαν ότι συνεργάζονται με ΜΚΟ, χαρακτήρισαν τη συνεργασία τους με ΜΚΟ ως αποτελεσματική και επωφελή και υπέδειξαν πεδία βελτίωσης της συνεργασίας αυτής, όπως:

- Οργανωτική ενδυνάμωση των ΜΚΟ
- Βελτίωση του θεσμικού πλαισίου συνεργασίας με ΜΚΟ
- Βελτίωση των επαφών και της επικοινωνίας τους με τις ΜΚΟ

Παράλληλα, υπέδειξαν και στόχους πιθανής συνεργασίας στο μέλλον, όπως:

- Ευαισθητοποίηση των πολιτών και των θεσμών της τοπικής κοινωνίας σε θέματα: περιβάλλοντος και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας
- Ενεργοποίηση και συμμετοχή των πολιτών σε συνεργατικά σχήματα, τόνωση του εθελοντισμού, εισαγωγή κοινωνικής καινοτομίας
- Κοινωνική ενσωμάτωση και αντιμετώπιση της φτώχειας, κοινωνική οικονομία και κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις, τοπικές πρωτοβουλίες απασχόλησης.

3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Παρά το γεγονός ότι το δείγμα των 23 ΜΚΟ της έρευνας δεν είναι στατιστικά αντιπροσωπευτικό του συνολικού πληθυσμού των ΜΚΟ στη χώρα, τα ευρήματα της έρευνας σε συνδυασμό με τις συζητήσεις που έγιναν κατά τη διάρκεια της Θερινής Ακαδημίας, προσδιορίζουν ορισμένα βασικά χαρακτηριστικά των ΜΚΟ που υποστηρίζουν την κοινωνική ενσωμάτωση των μεταναστών και των προσφύγων στον αγροτικό χώρο. Τα χαρακτηριστικά αυτά συνοψίζονται ως εξής:

- Πολύ μικρό ποσοστό των ΜΚΟ απασχολούν αμειβόμενο προσωπικό πλήρους απασχόλησης, διευθυντικό ή ερευνητικό προσωπικό, ενώ σχεδόν μία στις δύο δεν απασχολεί καθόλου αμειβόμενο προσωπικό. Το σύνολο των ΜΚΟ απασχολεί εθελοντικό προσωπικό, σε μόνιμη ή και περιστασιακή βάση, στο οποίο και βασίζεται η πλειονότητα των ΜΚΟ για την διεξαγωγή των δραστηριοτήτων τους.
- Οι συνδρομές των μελών, οι χορηγίες ιδιωτών και οι χορηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή άλλων διεθνών οργανισμών αποτελούν τις σημαντικότερες πηγές χρηματοδότησης της πλειονότητας των ΜΚΟ, και σε πολύ μικρότερα ποσοστά οι αμιγώς κρατικές χορηγίες.
- Η ανεπάρκεια χρηματοδότησης αναφέρεται ως το σημαντικότερο πρόβλημα από το σύνολο των ΜΚΟ, με λιγότερο, αλλά επίσης, σημαντικά τα προβλήματα στελέχωσης και προσέλκυσης εθελοντών.
- Ως σημαντικότερες περιοχές ανάγκης ενίσχυσης δεξιοτήτων αναφέρονται, για μία στις δύο ΜΚΟ, οι δεξιότητες Επικοινωνίας και Δημοσιότητας και σε μικρότερα ποσοστά τεχνικές δεξιότητες που αφορούν την εσωτερική λειτουργία των ΜΚΟ (Λογιστικής, Προγραμματισμού, Management, ΤΠΕ), ενώ συνολικά οι ανάγκες ενίσχυσης δεξιοτήτων για τις ΜΚΟ μεταναστών και προσφύγων είναι σαφώς μεγαλύτερες έναντι των άλλων ΜΚΟ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΜΚΟ

**ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗΣ ΑΝΑΓΚΩΝ ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ
(ΜΚΟ) ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ**

Η έρευνα διενεργείται στο πλαίσιο του έργου «ΜΚΟ του Αγροτικού χώρου: Καταλύτες Κοινωνικής Συνοχής και Βιώσιμης Ανάπτυξης» το οποίο υποστηρίζεται από τον Χρηματοδοτικό Μηχανισμό του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου μέσω του προγράμματος “Είμαστε όλοι πολίτες”.

Οι απαντήσεις σας στο ερωτηματολόγιο θα τύχουν απόλυτης εμπιστευτικότητας και τα στατιστικά στοιχεία που θα προκύψουν θα δημοσιοποιηθούν χωρίς αναφορά στις ΜΚΟ που συμμετέχουν στην έρευνα.

Παρατήρηση: Παρακαλούμε να κάνετε διπλό κλικ επάνω στο κουτάκι που επιθυμείτε να επιλέξετε

ΕΝΟΤΗΤΑ Α. ΠΡΟΦΙΛ

1. Τίτλος ΜΚΟ: _____
2. Νομική μορφή:
 - Σωματείο.....Πόσα ενεργά μέλη έχει η ΜΚΟ;
 - Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία
 - Ίδρυμα
 - Άλλο (προσδιορίστε).....
3. Ιστοσελίδα.....
4. Καταστατικοί στόχοι ΜΚΟ:
.....
.
.....
.
.....
..
.....
...
5. Έτος ίδρυσης.....
6. Πόσα χρόνια έχει η ΜΚΟ ενεργή δράση;.....

7. Παρακαλώ αναφέρατε τις δραστηριότητες της ΜΚΟ κατά τα τρία τελευταία έτη:

.....
.
.....
.

8. Ποια είναι τα όργανα διοίκησης της ΜΚΟ;

- Γενική Συνέλευση των μελών (εφόσον η νομική μορφή το επιβάλλει)
- Διοικητικό Συμβούλιο εκλεγόμενο σε τακτά χρονικά διαστήματα
- Διοικητικό Συμβούλιο οριζόμενο από το καταστατικό
- Συμβούλιο Διαχειριστών ή Διαχειριστής
- Άλλο (προσδιορίστε).....

9. Έχει αμειβόμενο προσωπικό η ΜΚΟ;

Πόσα άτομα, σε ποιες θέσεις, με ποιο καθεστώς απασχόλησης;

Θέση	Αριθμός ατόμων			
	Πλήρης απασχόληση	Μερική απασχόληση	Εποχιακοί	Εξωτερικοί συνεργάτες
Διευθυντικά στελέχη				
Ερευνητές				
Διοικητικό προσωπικό-Γραμματεία				
Άλλοι (προσδιορίστε)				

10. Υποστηρίζεται από εθελοντές η ΜΚΟ;

Πόσοι εθελοντές βοηθούν σε μόνιμη βάση;.....

Σε τι καθήκοντα;

Πόσοι εθελοντές βοηθούν σε περιπτωσιακή βάση;.....

Σε τι καθήκοντα;

11. Ποιες είναι οι πηγές χρηματοδότησης της ΜΚΟ;

- Συνδρομές μελών
- Χορηγίες ιδιωτών
- Χορηγίες κρατικές
- Χορηγίες Ευρωπαϊκής Επιτροπής
- Άλλο (προσδιορίστε).....

12. Μπορείτε να σημειώσετε τα έσοδα της ΜΚΟ το τελευταίο διαθέσιμο έτος 2013 ή 2014; Επιλέξτε αναλόγως:

- έως 10.000 €
- άνω των 10.000 και έως 20.000 €
- άνω των 20.000 και έως 50.000 €
- άνω των 50.000 και έως 100.000 €
- άνω των 100.000 €

13. Δραστηριοποιείται η ΜΚΟ σε

- Τοπικό επίπεδο (πού – προσδιορίστε).....
- Περιφερειακό επίπεδο (πού – προσδιορίστε).....
- Εθνικό επίπεδο

ΕΝΟΤΗΤΑ Β. ΑΝΑΓΚΕΣ ΣΕ ΟΡΓΑΝΩΣΗ/ΥΠΟΔΟΜΗ

14. Σε ποιους από τους παρακάτω τομείς αντιμετωπίζετε τις σημαντικότερες δυσκολίες; Παρακαλούμε σημειώστε **έως 4 τομείς**

- Υλικοτεχνική υποδομή
- Χρηματοδότηση
- Διαχείριση οικονομικών πόρων
- Επαρκής στελέχωση
- Επαρκώς καταρτισμένο ανθρώπινο δυναμικό
- Εσωτερική οργάνωση
- Πληροφόρηση-ενημέρωση σχετικά με τις δράσεις σας
- Συνεργασίες και δικτύωση (π.χ. με άλλες ΜΚΟ)
- Προσέλκυση και διαχείριση εθελοντών
- Διαχείριση προγραμμάτων

Χρήση τεχνολογίας (π.χ. διαδίκτυο)

Άλλο:

προσδιορίστε.....

.....

...

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ. ΑΝΑΓΚΕΣ ΣΕ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

15. Ποιες είναι οι άμεσες ανάγκες της ΜΚΟ σε δεξιότητες;

Διοικητικές/διαχειριστικές δεξιότητες (management)

Τεχνογνωσία σε Η/Υ

Λογιστική

Προγραμματισμός

Ειδικότητες που απαιτούνται για την εκπλήρωση των στόχων της ΜΚΟ (προσδιορίστε)

.....

.....

Δεξιότητες επικοινωνίας με

τις ομάδες-στόχου

τα μέλη (αν η νομική μορφή το προβλέπει)

τις εθνικές/τοπικές αρχές

άλλες ΜΚΟ

πηγές χρηματοδότησης

Δεξιότητες δημοσιότητας

ηλεκτρονική

έντυπη

Άλλες δεξιότητες – προσδιορίστε αναλυτικά.....

.....

.....

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

16. Παρακαλούμε σημειώστε με ένα Ν εάν η ΜΚΟ αντιμετωπίζει προβλήματα, ως προς

- Τον προγραμματισμό της δράσης της.....
- Την αποτελεσματικότητα των δομών διοίκησης.....
- Τη στελέχωση.....
- Τη χρηματοδότηση.....
- Την προσέλκυση εθελοντών.....
- Άλλα προβλήματα – αναφέρατε αναλυτικά.....
-
-

17. Ποια είναι τα σημαντικότερα προβλήματα που έχετε αντιμετωπίσει και τα οποία εμποδίζουν την επίτευξη των σκοπών της ΜΚΟ σας και την απρόσκοπτη δραστηριότητα της;

.....

...

.....

...

.....

...

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε. ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΑ

18. Αναφέρατε εδώ μερικά από τα επιτεύγματα της ΜΚΟ στο διάστημα των τριών τελευταίων ετών για τα οποία είστε υπερήφανοι

.....

.....

.....

.....

19. Έχει η ΜΚΟ συνεισφέρει στην ενσωμάτωση των μεταναστών στην τοπική κοινωνία / τοπικές κοινωνίες;

ΝΑΙ.....Πώς;
εξηγήστε.....

.....

...

.....
...

ΟΧΙ.....Θα θέλατε να συνεισφέρετε στο μέλλον;...σχολιάστε.....

.....
.

20. Έχουν οι δραστηριότητες της ΜΚΟ συνεισφέρει στην βιώσιμη ανάπτυξη του αγροτικού χώρου και των τοπικών κοινωνιών μέσα σε αυτό το χώρο;

ΝΑΙ.....Πώς; εξηγήστε.....

.....
...

.....
...

ΟΧΙ.....Θα θέλατε να συνεισφέρετε στο μέλλον;...σχολιάστε.....

.....
.

21. Υπάρχει κάτι άλλο που θα θέλατε να συμπληρώσετε, και δεν έχει αναφερθεί πιο πάνω, σε σχέση με τη συνεισφορά που θα θέλατε να έχετε και τις υπάρχουσες δυνατότητες για ανάπτυξη της δράσης σας;

.....
.....

.....
.....

Ευχαριστούμε πολύ για τη συνεργασία σας

Παρακαλούμε αποστείλατε το συμπληρωμένο ερωτηματολόγιο στο email info@euracademy.org ή στο fax 210 7523669.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

**ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ/ΣΥΝΕΡΓΙΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ
ΦΟΡΕΩΝ ΜΕ ΜΚΟ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ
ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ**

Η έρευνα διενεργείται στο πλαίσιο του έργου «ΜΚΟ του Αγροτικού χώρου: Καταλύτες Κοινωνικής Συνοχής και Βιώσιμης Ανάπτυξης» το οποίο υποστηρίζεται από τον Χρηματοδοτικό Μηχανισμό του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου μέσω του προγράμματος “Είμαστε όλοι πολίτες”.

Οι απαντήσεις σας στο ερωτηματολόγιο θα τύχουν απόλυτης εμπιστευτικότητας και τα στατιστικά στοιχεία που θα προκύψουν θα δημοσιοποιηθούν χωρίς αναφορά στους οργανισμούς που συμμετέχουν στην έρευνα.

Παρατήρηση: Παρακαλούμε να κάνετε διπλό κλικ επάνω στο κουτάκι που επιθυμείτε να επιλέξετε

ΕΝΟΤΗΤΑ Α. ΠΡΟΦΙΛ

22. Τίτλος Οργανισμού:

23. Νομική μορφή:

- Αναπτυξιακή Εταιρία
- Κοιν.Σ.Επ. (Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση)
- Δημοτική Επιχείρηση
- Άλλο (προσδιορίστε).....

24. Ιστοσελίδα.....

25. Στόχοι οργανισμού:

.....

.

.....

.

.....

..

.....

...

26. Έτος ίδρυσης.....

27. Παρακαλώ αναφέρατε τις κύριες δραστηριότητες του οργανισμού σας κατά τα τρία τελευταία έτη:

.....
.
.....
.
.....
..

28. Δραστηριοποιείται ο οργανισμός σας σε

- Τοπικό επίπεδο
- Περιφερειακό επίπεδο
- Εθνικό επίπεδο

ΕΝΟΤΗΤΑ Β. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ – ΔΙΚΤΥΩΣΗ ΜΕ ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

29. Έχει ο οργανισμός σας συνεισφέρει στην ενσωμάτωση των μεταναστών στην τοπική κοινωνία / τοπικές κοινωνίες;

- ΝΑΙ.....Πώς;
εξηγήστε.....

.....
...
.....
...

- ΟΧΙ.....Θα θέλατε να συνεισφέρετε στο μέλλον;...σχολιάστε.....

.....
.

30. Έχουν οι δραστηριότητες του οργανισμού σας συνεισφέρει στην βιώσιμη ανάπτυξη του αγροτικού χώρου και των τοπικών κοινωνιών μέσα σε αυτό το χώρο;

- ΝΑΙ.....Πώς;
εξηγήστε.....

.....
...
.....
...

ΟΧΙ.....Θα θέλατε να συνεισφέρετε στο μέλλον;...σχολιάστε.....

.....
.

31. Έχει συνεργαστεί στο παρελθόν ο οργανισμός σας με κάποια ΜΚΟ; (εάν ΟΧΙ παρακαλώ μεταβείτε στην ερώτηση 14)

- ΝΑΙ
- ΟΧΙ

32. Εάν ΝΑΙ, πόσο αποτελεσματική/επωφελή θα χαρακτηρίζατε αυτή τη συνεργασία;

- Πολύ
- Ικανοποιητικά
- Μέτρια
- Λίγο
- Καθόλου

33. Παρακαλώ σημειώστε τι κατά τη γνώμη σας θα μπορούσε να βελτιώσει τη συνεργασία αυτή:

- Καλύτερη επαφή/επικοινωνία του φορέα σας με τις ΜΚΟ
- Στοχευμένη συνεργασία με τις ΜΚΟ
- Οργανωτική ενδυνάμωση των ΜΚΟ
- Βελτίωση του θεσμικού πλαισίου συνεργασίας με ΜΚΟ
- Άλλο (προσδιορίστε).....

34. Θα θέλατε να συνεργαστείτε στο μέλλον με ΜΚΟ για να πετύχετε συγκεκριμένους στόχους;

- ΝΑΙ
- ΟΧΙ

35. Εάν ΝΑΙ, ποιους στόχους;

.....
.....
.....
.....

36. Εάν ΟΧΙ, για ποιο λόγο;

.....
.....

.....
.....

37. Θα σας ενδιέφερε να συμμετάσχετε στη Θερινή Ακαδημία EURACADEMY* και να συζητήσετε με εκπροσώπους Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων σε θέματα τοπικής βιώσιμης ανάπτυξης και κοινωνικής συνοχής;

- ΝΑΙ
- ΟΧΙ

38. Υπάρχει κάτι άλλο που θα θέλατε να συμπληρώσετε, και δεν έχει αναφερθεί πιο πάνω, σε σχέση με τη συνεισφορά που θα θέλατε να έχετε και τις υπάρχουσες δυνατότητες για ανάπτυξη της δράσης σας;

.....
.....
.....
.....

Ευχαριστούμε πολύ για τη συνεργασία σας

Παρακαλούμε αποστείλατε το συμπληρωμένο ερωτηματολόγιο στο email info@euracademy.org ή στο fax 210 7523669.